

कापूस हंगाम २०२३ - २४: साप्ताहिक पीक सल्ला
(कालावधी १७ ऑक्टोबर ते २३ ऑक्टोबर २०२३)

महाराष्ट्र		मागील आठवड्यातील प्रत्यक्ष पाऊस (मिमी)					पडणाऱ्या पावसाचा अंदाज (मिमी)				
		ऑक्टोबर					ऑक्टोबर				
		13	14	15	16	17	19	20	21	22	23
	धुळे	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	नंदुरबार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जळगाव	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	अहमदनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	औरंगाबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जालना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बीड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	परभणी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	हिंगोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बुलढाणा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	अकोला	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	वाशीम	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	अमरावती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	यवतमाळ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
नागपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
चंद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
पावसाचे प्रमाण आणि रंग कोड	0.1 to 2.4 मिमी	2.5 to 15.5 मिमी			15.6 to 64.4 मिमी		64.5 to 115.5 मिमी		115.6 to 204.4 मिमी		
पावसाची श्रेणी	खूप हलका पाऊस	तुरळक पाऊस			मध्यम स्वरूपाचा पाऊस		मुसळधार पाऊस		अति मुसळधार पाऊस		

पीक परिस्थिती:

अकोला:

- पूर्व हंगामी पीक १४२ ते १४७ दिवसाचे बॉड फुटण्याच्या आणि वेचणीच्या अवस्थेत आहे, हंगामी कापूस १३२ ते १३७ दिवसाचे बॉड विकासाच्या, बॉड फुटण्याच्या आणि वेचणीच्या अवस्थेत आहे आणि जुलैमध्ये पेरणी केलेल्या कपाशीचे पीक ११२ ते ११७ दिवसाचे असून आधी येणाऱ्या वाणांमध्ये बॉड विकासाच्या आणि बॉड

फुटण्याच्या अवस्थेत आहे.

- अहवालकालावधी दरम्यान बुरशिनाशक आणि कीटकनाशक फवारणी करण्यात आली.
- शेतात रसशोषक कीड तुडतुडे, फुलकिडे, ठिपकेदार बोंडअळी आणि गुलाबी बोंडअळी या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून आला.
- काही शेतात पानावर ठिपके आणि राखाडी बुरशी आढळून आली.

नांदेड:

- पीक ९५ ते ११७ दिवसांचे असून दिवसांचे असून चौरस निर्मिती, फुले येण्याच्या अवस्थेत आहे.
- आंतरमशागतीची कामे, वनस्पती संरक्षण फवारण्या शेताच्या परिस्थितीनुसार देण्यात आल्या.
- कीट व रोगांचा प्रादुर्भाव नाही परंतु तुडतुडे, फुलकिडे आणि पांढरी माशीचा प्रादुर्भाव असून तो आर्थिक नुकसान पातळीखाली आढळला.
- काही शेतात राखाडी बुरशी आढळून आली.

राहुरी:

- पीक बोंड निर्मिती/ बोंड विकासाच्या/ बोंड परिपक्वतेच्या अवस्थेत आहे.
- पांढरी माशी वगळता रसशोषक कीटकांचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसानपातळी वर आहे.
- काही शेतात टोबॅको स्ट्रीक व्हायरस चे प्रमाण २ % आणि राखाडी बुरशी १ % आढळले आहे.

पीक सल्ला:

अकोला येथे, फुलोऱ्याच्या अवस्थेत २% नत्र आणि बोंड विकासाच्या अवस्थेत २% डीएपीची फवारणी करावी आणि नंतरच्या पिक अवस्थेत कपाशीवरील लालसरपणा टाळण्यासाठी १ % नत्र आणि १ % मॅग्नेशियम सल्फेट ची फवारणी करावी. पाती आणि फुले नैसर्गिकरीत्या कमी होऊ नयेत यासाठी एनएए ४.५ एसएल @ ४.५ मिली/१० लिटर पाण्यात फवारणी करावी आणि कापसाची अतिरिक्त शाखीय वाढ रोखण्यासाठी मेपिक्वॅट क्लोराईड @ १० मिली/१० लिटर पाण्यात फवारणी करावी. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास ऍसिटामिप्रिड २० एसपी @ २ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफेंथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल ३ मिली किंवा थायामेथॉक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. जर गुलाबी बोंडअळीचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडला असेल, म्हणजे, हिरव्या बोंडांमध्ये प्रादुर्भाव १०% आर्थिक नुकसान पातळी पेक्षा जास्त असेल किंवा ८ पतंग /सापळा /रात्र सलग ३ दिवस, तर इंडोक्साकार्ब १५.८ % १० मिली किंवा प्रोफेनोफोस ५० ईसी @ ३० मिली किंवा इमामेक्टिन बेंजोएट ५ एसजी @ ५ ग्रॅम किंवा प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. १२० दिवसांपेक्षा जास्त जुन्या पिकामध्ये सायपरमेथ्रीन १०% ईसी @ ३०० मिली /एकर किंवा सायपरमेथ्रीन २५% ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा डेल्टामेथ्रीन २.८ ईसी @ २०० मिली /एकर फेनप्रोपॅथ्रीन १० % ईसी @ ३००-४०० मिली /एकर किंवा फेनव्हॅलेरेट २० ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा अल्फा- सायपरमेथ्रीन १०% ईसी @ १२० मिली /एकर फवारणी करावी. पानावरील बुरशीजन्य ठिपक्यांचे आणि राखाडी बुरशीच्या व्यवस्थापन करण्यासाठी, कार्बेन्डाझिम १२ % + मॅनकोझेब ६३ % डब्ल्यूपी @ ३० ग्रॅम किंवा क्रेसोक्सिम-मिथाइल ४४ .३ एस सी @ १० मिली किंवा अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८ .२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू + डायफेनोकोनाझोल ११ .४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एस सी @ १० मिली १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. राखाडी बुरशीच्या व्यवस्थापनासाठी क्रेसोक्सिम-मिथाइल ४४ .३ एस सी @ १० मिली किंवा कार्बेन्डाझिम १२ % + मॅनकोझेब ६३ % डब्ल्यूपी @ ३० ग्रॅम किंवा अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८ .२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू + डायफेनोकोनाझोल ११ .४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एस सी @ १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कापसावरील जिवाणूजन्य रोगाचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्ल्यूपी / डब्ल्यूजी @ ३० ग्रॅम/१० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

नांदेड येथे, गुलाबी बोंडअळीच्या पतंगाच्या क्रियाकलापांवर लक्ष ठेवण्यासाठी कामगंध सापळे @ ५ सापळे/हेक्टर स्थापित करावे. जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास प्रोफेनोफोस ५० ईसी @ ३० मिली किंवा इमामेक्टिन बेंजोएट

५ एसजी @ ५ ग्रॅम किंवा इंडोक्साकार्ब १४.५ एससी @ १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. १२० दिवसांपेक्षा जास्त जुन्या पिकामध्ये सायपरमेथ्रीन १०% ईसी @ ३०० मिली /एकर किंवा सायपरमेथ्रीन २५% ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा डेल्टामेथ्रीन २.८ ईसी @ २०० मिली /एकर फेनप्रोपॅथ्रीन १० % ईसी @ ३००-४०० मिली /एकर किंवा फेनव्हेलेरेट २० ईसी @ २०० मिली /एकर किंवा अल्फा- सायपरमेथ्रीन १०% ईसी @ १२० मिली /एकर फवारणी करावी. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास ऍसिटामिप्रिड २० एसपी @ २ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफॅथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल ३ मिली किंवा थायामेथाॅक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. पोटॅशियम नायट्रेट (१३:००:४५) @ २% बॉड विकासाच्या टप्प्यावर फवारणी करावी. मॅग्नेशियम सल्फेट @ ०.५ % ची फवारणी फुलांच्या आणि बोंडाच्या निर्मितीच्या अवस्थेत करावी. मॅग्नेशियम सल्फेट @ ०.५ % ची फवारणी फुलांच्या आणि बोंडाच्या निर्मितीच्या अवस्थेत करावी. पानावरील बुरशीजन्य ठिपक्यांचे आणि राखाडी बुरशीच्या व्यवस्थापणासाठी क्रेसोक्सिम-मिथाइल ४४ .३ एस सी @ १० मिली किंवा अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८ .२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू +डायफेनोकोनाझोल ११ .४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एस सी @ १० मिली किंवा कार्बेन्डाझिम १२ % + मॅनकोझेब ६३ % डब्ल्यूपी @ ३० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

राहुरी येथे, पाती आणि फुले नैसर्गिकरीत्या कमी होऊ नयेत यासाठी एनएए ४.५ एसएल @ ४.५ मिली/१०लिटर पाण्यात फवारणी करावी आणि कापसाची अतिरिक्त शाखीय वाढ रोखण्यासाठी मेपिक्वॅट क्लोराईड @ १०मिली/१०लिटर पाण्यात फवारणी करावी. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास थायामेथाॅक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम किंवा डायनोटेफुरॉन २०% एसजी @ ३ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफॅथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेझिन २५ एससी @ २० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास प्रोफेनोफॉस ५० ईसी @ ३० मिली किंवा इमामेक्टिन बेंजोएट ५ एसजी @ ५ ग्रॅम किंवा इंडोक्साकार्ब १४.५ एससी @ १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कपाशीमध्ये पॅराविलिटिंगची लक्षणे आढळल्यास, १० लिटर पाण्यात कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्ल्यूपी @ २५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम + नत्र १५०- २०० ग्रॅम मिसळून प्रभावित झाडांच्या मुळांशी द्यावे. पानावरील बुरशीजन्य ठिपक्यांचे आणि राखाडी बुरशीच्या व्यवस्थापणासाठी क्रेसोक्सिम-मिथाइल ४४ .३ एस सी @ १० मिली किंवा अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८ .२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू +डायफेनोकोनाझोल ११ .४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एस सी @ १० मिली किंवा कार्बेन्डाझिम १२ % + मॅनकोझेब ६३ % डब्ल्यूपी @ ३० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. पूर्णपणे उघडलेले स्वच्छ कापसाचे बोंडे उचलणे सुरू करावे. बाजारात चांगला भाव मिळण्यासाठी प्रादुर्भाव नसलेल्या आणि गुलाबी बोंडअळीचा प्रादुर्भाव झालेला कापूस वेगवेगळा निवडावा. टोबॅको स्ट्रीक व्हायरस रोगाचे व्यवस्थापन करण्यासाठी, शिफारस केलेल्या कीटकनाशकांसह फुलकिड्यांचे व्यवस्थापन आणि बांध आणि शेतातील पार्थिनियम तणांचा नाश करावा.

The detailed information regarding cotton production technology, e.g. selection of soil, varieties, fertilizer application, sowing methods, irrigation systems, management of weeds, insect pests and diseases, etc. can be availed from an android based **CICR Cotton App** developed by ICAR-CICR, Nagpur. The app can be downloaded free of cost from Google play store. Additionally, the crop growth stage specific and weather based weekly advisory are uploaded on the website of ICAR-CICR also to be consulted for the benefit of farmers

